

Analys / Jens Finnäs

Robotjournalistik
i praktiken

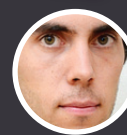
Mindre omstörtande än entusiasterna hoppas på och pessimisterna fruktar. Jens Finnäs från frilansbyrå Journalism++ Stockholm visar konkreta exempel på hur robotjournalistik kan förbättra, men kanske inte revolutionera journalistiken.

» Fenomenet robotjournalistik har under våren nått den svenska mediemedvetenheten. Begreppet är kittlande, men också problematiskt. Det leder tankarna i futuristisk riktning och strandar inte sällan i en diskussion om journalistjobbets framtid.

Men tittar man närmare på de mest citerade svenska och internationella exemplen på nyhetsrobotar handlar det snarare om specifikt avgränsade tillämpningar, än jobbdödande AI-monster. Robin Govik från Mittmedia avslöjade under Sthlm Media Meetup att koncernens första väderrobot satts ihop med bara två veckors utvecklingstid.

Det här betyder inte att robotjournalistiken skulle vara ointressant. Tvärtom. Redan i de enkla tillämpningarna ser vi möjligheter att skapa bättre journalistiskt innehåll än vad som varit möjligt tidigare.

JENS FINNÄS

FRILANSSKRIBENT

Har tidigare jobbat med bland andra Sveriges Radio, Yle, Helsingin Sanomat och Hufvudstadsbladet.

Medie världen Premium

Ett konkret exempel. Varje månad presenteras ny arbetslöshetsstatistik. Varje månad gör TT en nyhetsvinkel som kan se ut ungefär som klippet här till höger:

I ärlighetens namn hade en robot kunnat göra det här lika bra. Och bättre. Pondera att TT hade haft en textgenerator som inte bara kallrefererade de stora siffrorna, utan också i ett svep kollade upp:

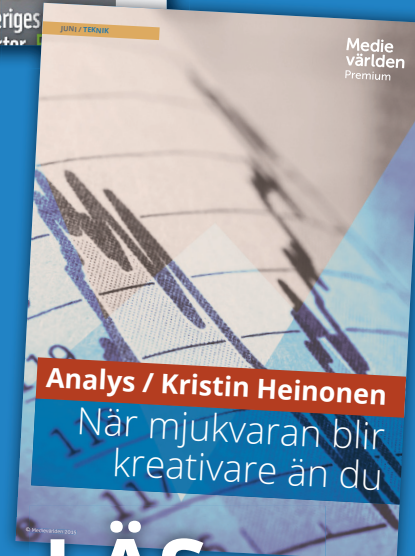
- * I vilka åldersgrupper ökar/minskar arbetslösheten mest?
- * Finns det skillnader mellan könen?
- * Finns det regionala skillnader?
- * Hur ser trenderna ut på kort och lång sikt?

Slutsatserna hade nyhetsvärderats och skrivits ihop till inte bara en, utan 290 kommunvinklade artiklar. Hallandsposten hade kunnat publicera en specialskrivna text om arbetslöshetsutvecklingen i Halmstad, en om Laholm, en om Hylte och så vidare. Relevansen för läsaren hade ökat, analysen hade varit vassare.

Det går att komma på en rad liknande exempel. Enklast är det att börja där det finns lättillgänglig och välstrukturerad data.

Här kan svenska redaktioner redan i morgon börja jobba mer automatiserat:

- * Fastighetsaffärer. Superlokala notiser om mark- och fastighetsaffärer i ditt område med hjälp av Lanmäteriets fastighetsdata. Bevaka även Booli eller någon annan fastighetsförmedlare och identifiera anmärkningsvärda objekt och affärer.
- * Badvattentemperaturerna. Sammanfatta läget varje dag under sommaren.
- * Torghandel. Håll koll på de lokala torgpriserna i ett kalkylark och autogenerera dagliga notiser.
- * Historiskt väder. Sätt veckans väder i en historisk kontext. Är det varmare eller kallare än det brukar vara?
- * Trafikstörningar. Bevaka förseningar i tåg- och kollektivtrafiken och autopublicera texter när trafikstörningarna når över nyhetströskeln i ett visst område.
- * Sätt upp en riksdagsbevakare som skickar ut en notifiering varje gång ett eller flera nyckelord nämns i ett anförande.
- * Skapa automatiska positionskartor för breaking news-situationer.

LÄS ÄVEN:

Medie världen Premium

Programmeringstekniskt behöver det inte handla om någon raketforskning. Däremot aktualiserar fenomenet robotjournalistik behovet av att få in utvecklingskompetens på redaktionerna. Både i form av programmerare som jobbar redaktionellt och journalister som förstår kod. Journalistens frågvishet och kreativitet behövs när man ska designa en nyhetsrobot, men också en förmåga till systemtänkande, som i dag ofta saknas.

Nio exempel på robotjournalistik:

1, Mittmedia: Har laborerat med autogenererade lokala väderleksrapporter och planerar automatiska nyhetsflashar baserade på vädervarningar från SMHI.

2, Nyhetsbyrån Siren: Har tillsammans med Textual Relations utvecklat robot som scannar beslut från Allmänna reklamationsnämnden och skriver korta sammanfattningar.

3, Ritzau Finans: Håller på att utveckla en robot som kan identifiera nyckeltal i företags årsrapporter och snabbt publicera nyhetsflashar.

4, Robosport.se: Skriver automatiska matchreferat baserat på samtliga svenska fotbollsmatcher.

5, AX Semantics: Ett tyskt språkteknologiföretag med en avancerad motor för textgenerering, som bland annat skrivit produkttexter på e-handeln Zalando (inklusive de svenska). Bland mediakunderna återfinns bland andra nyhetsbyrå SID som man skriver införtexter och matchreferat för.

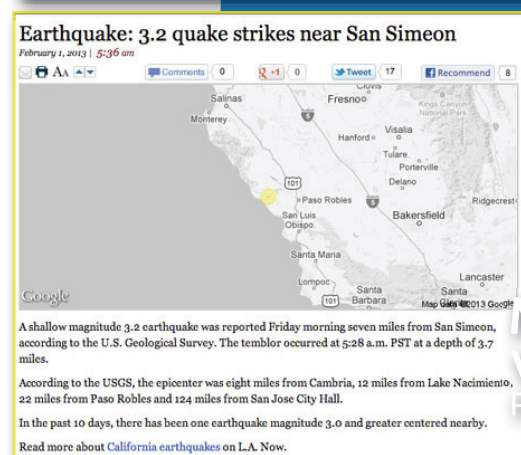
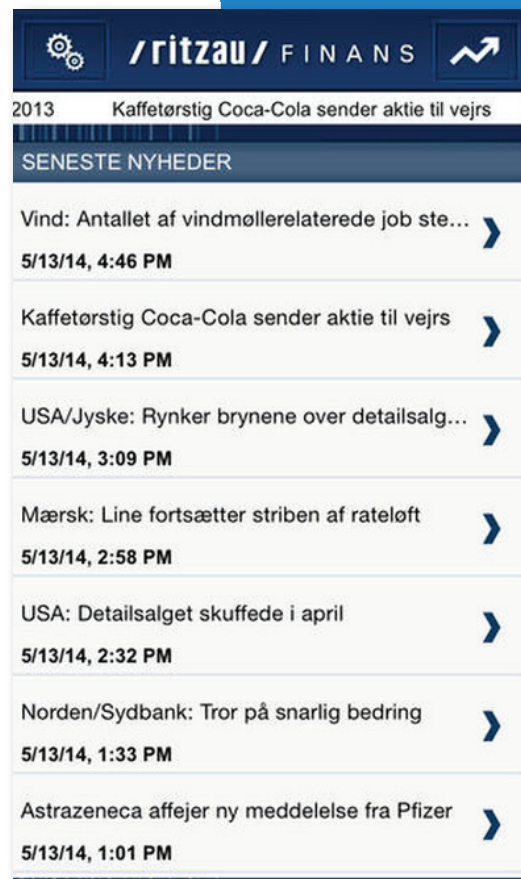
6, Syllabs: Ett franskt språkteknologiföretag som bland annat hjälpt Le Monde att skriva 34 000 texter om resultaten från de senaste franska lokalvalen.

7, Associated Press: AP har tiofaldigt sin bokslutsrapportering med hjälp av en robot och breddar nu till sport.

8 och 9, Los Angeles Times: Har fått mycket uppmärksamhet för sin jordbävingsrobot, men använder även algoritmer för att identifiera krimhyheter.

Lästips

- journalisten.dk/robot-skal-lave-ultrahurtige-finansnyheder
- blog.ap.org/2015/01/29/automated-earnings-stories-multiply/
- ap.org/Content/Press-Release/2015/AP-NCAA-to-grow-college-sports-coverage-with-automated-game-stories
- blog.syllabs.com/le-monde-elections-departementales-syllabs-robotjournalisme/
- www.slate.com/blogs/future_tense/2014/03/17/quakebot_los_angeles_times_robot_journalist_writes_article_on_la_earthquake.html
- www.journalism.co.uk/news/robot-reporters-how-computers-are-writing-la-times-articles/s2/a552359/

Medie
världen
Premium